

[Bendix.]

år, så synes jeg, det er værd at fremhæve, at den daværende finske statsminister, Koivisto, i oktober 1968 udtalte sig stærkt positivt om det europæiske samarbejde og så en mulighed for, at et nordisk samarbejde kunne etableres, som kunne have bånd til det europæiske. Han udtalte i den sammenhæng, at han fandt det tragisk, hvis neutralisme skulle være ensbetydende med isolationisme.

Ganske kort tid efter, at Koivisto fremsatte disse betragtninger i oktober 1968, højste det finske kommunistparti i begyndelsen af 1969 nogle ganske andre signaler for finsk udenrigspolitik og dermed også for finsk nordisk politik. Ganske kort tid efter, at de finske kommunister havde markeret deres standpunkt: at Nordek ifølge deres opfattelse for Finland ville være ensbetydende med en fare for landets udenrigspolitiske linje og landets suverænitet, meddelte præsident Kekkonen den daværende svenske statsminister, Erlander, at Nordeforhandlingerne skred for hurtigt frem, og i efteråret 1969 måtte statsminister Koivisto tage de fuldbyrdede kendsgerninger til efterretning, og det ydre udtryk for dette var aflysningen af Turkumødet i efteråret 1969.

Hele denne udvikling, kort sammentrængt her, ligger forud for gennembruddet i EF-diskussionen i december 1969. Det, jeg gerne vil fremføre her, er, at der var på det tidspunkt, da man forhandlede Nordek, faktisk på grund af den stilstand, der var i den øvrige europæiske diskussion, en mulighed for at etablere et nordisk samarbejde, som kunne have præget alle de nordiske landes forhold til De europæiske Fællesskaber.

Her vil jeg gerne rejse igen den diskussion, jeg havde med hr. Morten Lange. Hr. Morten Lange siger, at det er hans opfattelse, at vi ved en anden markedspolitik, en markedspolitik, som siger nej til EF, og som prøver på at gå ind på præsident Kekkonens tanke om at genstarte de nordiske forhandlinger, vil aflaste Finland, og vi vil endvidere give Finland større frihedsgrader i sin udenrigspolitik. Jeg er ganske uenig i denne opfattelse. Jeg tror tværtimod, der vil ske det, at hvis vi bøjer os med den finske præsident, så vil Finland blive udsat for yderligere påvirkning, yderligere tryk, som vil vanskeliggøre den finske udenrigspolitik.

Jeg må sige, at det, man kan sige om mindretallets opfattelse, som den er fremført i mindretalsbetænkningen, er, at i bedste fald er mindretallet urealistisk, og i værste fald har mindretallet tilsløret hensigter, som i hvert fald ikke har noget flertal i denne sal og heller ikke har noget flertal i befolkningen. Jeg mener, det er vigtigt, at vi i denne debat, som formentlig er den afsluttende om dette spørgsmål, får modstanderne af dansk tilslutning til EF, dem, som ønsker, at vi skal vælge en anden linje end den, flertallet ønsker, og som ønsker at tage imod det, de mener er en invitation fra Kekkonens side, til at gå ind i denne diskussion og virkelig prøve på at give os et klart billede af, hvad deres hensigter er med dette. Vi har jo ikke fået nogen besked på dette ud over nogle særdeles løse og luftige betragtninger.

Må jeg så sige afslutningsvis, at jeg hører ikke til dem, der tror på, at nordisk indavl er saliggørende kulturelt. Det gælder tværtimod om at slå dørene op. Og politisk: jeg mener, at der er meget i det Europa, som vi nu kender, som man ikke kan være begejstret for, men i et fællesskab, hvor Tyskland, Italien, England og Frankrig står sammen, dér bliver Europas skæbne afgjort og dermed også vor skæbne, og vi kan ikke løbe fra vor skæbne. Det, vi kan løbe fra, er vores medindflydelse. Jeg er ganske enig i disse betragtninger. Ordene er hr. Frode Jakobsens.

Ritt Bjerregaard: Forud for den debat, vi har her i dag, har der jo været en lang række debatter rundt omkring i landet, hvor vi har haft lejlighed til at diskutere to og to eller med de forsamlinger, der har været til stede, og jeg tror, vi alle har været enige om — som der også har været givet udtryk for — at der har været en politisk aktivitet, som vi ville ønske kunne fortsætte også efter den 2. oktober.

Men i hele den debat, der er foregået ude omkring i landet, har tilhængerne af EF egentlig haft det meget let, som også hr. Poul Dam var inde på i sit indlæg, da han talte om mangelen på positive argumenter. Tilhængere har kunnet nøjes med at fortælle befolkningen, at det ikke var så slemt, som modstanderne sagde, de behøvede ikke selv i ret stor udstrækning at redegøre